

Trekken in Corsica op de Mare a Mare Norte

1- Inleiding

Wie kiest om in Corsica te gaan rondtrekken met de rugzak opteert praktisch altijd voor de wandelklassieker GR 20,. Men zou haast vergeten dat er daarenboven nog vijf andere langeafstandspaden bestaan op dit "Ile de beauté": drie verschillende Mare a Mare (Norte, Centre en Sud) en twee verschillende Mare e Monti (Norte en Sud). De eerstgenoemde paden gaan van oostkust naar westkust dwars door de bergen en de tweede hebben start en aankomst min of meer aan dezelfde kant van het eiland. Ze volgen gedeeltelijk de kust en duiken ter afwisseling de bergen in.

Alle vijf wandelpaden zijn niet echt bergtochten, maar je moet er wel rekening mee houden dat men regelmatig een heel stuk boven 1.000 meter hoogte zit: niet echt gevaarlijk maar dikwijls behoorlijk vermoeiend, deels door de hitte en de slechte staat van de paden. Wij opteerden voor Mare a Mare Norte, gewoon omdat hij de langste is van de vijf voornoemde. Indien men zich houdt aan de etappes zoals voorgesteld in de topogids heeft men elf dagen nodig. Ideaal om twee weken te vullen.

2 - Onderweg naar Moriani met het openbaar vervoer...

Wij arriveren vrij laat in Ajaccio. Vermits eender welk hotel, meestal grote, kleine hotelletjes en pensions (met uitzondering van Tina Morelli nabij de post - 0033/495-21.16.97) zijn er niet, volledig vol zit, beslissen wij om camping U Prunelli **** in Porticcio (0033/495-25.19.23) uit te proberen. Deze bevindt zich op de grote baan, nabij het vliegveld, die vanuit Ajaccio de kustlijn naar het zuiden volgt. De camping is niet van de goedkoopste: € 24,20 voor een trekkerstentje met twee personen... maar het is dit of helemaal niets.

Nadat we eerst van op het vliegveld op twintig minuten naar de hoofdbaan zijn gestapt, geraken we er zonder problemen met autostop. Binnen vijf minuten worden we meegenomen en goed vijf minuten later bevinden we ons ter plaatse. Op de camping bevindt zich een café / restaurant en een winkeltje, waarvan prijzen wel best betaalbaar zijn. Aan de ingang ligt ook een zwembad voor de gasten en verder op in een gebouwtje staan zelfs fitnessstoestellen. De volgende ochtend na een rustige nacht staan we vroeg aan de bushalte: om 7.45 uur gaat de eerste bus van de maatschappij Casanova Transports naar Ajaccio, kostprijs 3 Euro. We stappen af aan het treinstation nabij de haven.

Vermits onze trein pas om 9.31 uur vertrekt besluiten we eerst om in een grote huizenblok met winkeltjes bij de haven even bij de bakker binnen te springen. Hier bevindt zich ook een bankautomaat. Aan het station in het buffet gaan we dan een koffie drinken, de prijzen zijn aan de lage kant. Maar de uitbater schijnt precies met zijn verkeerde been uit bed te zijn gestapt. Aan zijn omzet zal het zeker niet liggen. De zaak zit op korte tijd behoorlijk vol, heel wat mensen hebben hun treintickets al aangeschaft en springen nog even binnen in afwachting van het vertrek van de trein.

Hoewel: trein is een overdreven groot woord... twee wagonnetjes, niet meer. Het lijkt wel op een klein kusttram. Het voertuig wordt hier ter plaatse "La Micheline" genoemd. De eindhalte is Bastia en om daar te geraken is men bijna vier uur onderweg. Wij plannen om eerder uit te stappen in Casamozza en betalen € 20,90 per persoon. Duur... maar de rit is zijn geld meer dan waard. We rijden door tunnels, over bruggen, scheren naast hoge wanden... op zijn minst gezegd: het is een afwisselende en echt indrukwekkende tocht.

Eén grote stad doen we aan: de vroegere hoofdstad, nu universiteitstad, Corte, waar heel wat rugzakkers afstappen. Wie alleen het populairste westelijke deel van de Mare a Mare Norte wil doen start hier pal nabij het oude kasteel en is daarmee een kleine week onderweg. Wij blijven in de trein tot in Casamozza. We begeven ons naar de hoofdbaan, aan het station links, zetten ons op een terrasje voor het benzinstation en houden het verkeer goed in de gaten. Een Duitser met een Volkswagenbusje heeft prijs. Hij komt tanken, ik er op af en binnen de vijf minuten wringen we ons in het overvolle voertuig – er zitten ook nog drie kinderen in – richting Moriani. We kunnen niet echt goed volgen waar we naartoe rijden, vermits we achteraan goed weggedoken zitten en stappen tien kilometer te ver uit. Dan maar een lift terug met een Corsicaanse schone met een jeep. Voor drie uur staan we al in Moriani. Dit traject kan ook met de autobus, doch op zondag rijden er vanuit Casamozza slechts twee bussen per dag, om 9.20 uur en 16.30 uur. Nog even geld pinnen, want van hieruit tot in Corte is het vijf dagmarsen ver en komen we geen geldautomaat meer tegen. En voor zover als nodig trouwens ook geen enkele winkel.

3 - Op stap met de rugzak

Bij de Mare a Mare-varianten is het om praktische redenen de bedoeling om van de oost- naar de westkust te stappen. Men gaat ervan uit dat de eindhalte in de buurt van de hoofdstad Ajaccio moet liggen, omdat daar o.a. vrij frequenter openbaar vervoer is en de meeste mensen er met het vliegtuig aankomen en vertrekken. Bij de Mare a Mare Norte stapt men vanuit Moriani aan de oostkust door het middengebergte naar Cargèse, een gemoedelijk dorp aan de westkust, ongeveer 60 km. ten noorden van Ajaccio.

Dag 1

Moriani is een lang straatdorp met lokale winkels en een Champion-supermarkt. Starten doen we centraal op het grote kruispunt: westwaarts richting bergen. Na vierhonderd meter splitst de weg naar links nabij een groot bord met diverse info. Ondertussen hebben we ook al door dat we oranje stippen moeten volgen. De overgangsstrook van kustvlakte naar bergen is smal, we vangen vrij snel de klim aan naar ons eindpunt op 515 meter. De tocht is vrij afwisselend: kastanjabossen, enkele gehuchtjes, tussendoor een streepje asfaltweg... De wegen worden smaller en smaller en het duurt ook niet lang meer vooraleer we op bospaden geraken. In feite volgen we steeds in de buurt van de D 34, een rustige weg die dood loopt in I Forci / Santa Reparata di Moriani. Dit baantje wordt enkele keren gedwarst en we komen zelfs een paar keer in en nabij dorpjes zoals **Piedigrado, Castellana en Repiola**. Maar het is er o zo rustig. Het laatste anderhalve uur zijn we nooit verder dan 500 meter verwijderd van het baantje. Het valt me pas nadien in de gite op als ik mijn kaartje aan het bekijken ben. Hier en daar is het wel een beetje uitkijken om het pad niet te missen. Na bijna vier uur geraken we in **I Penti**, waar nog plaats zat is in de gite en waar we 's avonds nog zonder reservatie kunnen genieten van ons avondmaal.

Overnachting: Gite Luna Piena - Mr. Cortopossi - 20230 Santa Reparata di Moriani.

Tel. 0033/495/38.59.38

20 bedden / Slapen in stapelbedden in propere grote kamers - Prijs in H.P. € 30 - Lekker eten 's avonds, maar het ontbijt is karig. Het sanitair is niet echt goed onderhouden.

Dag 2

Voor etappe twee voorziet onze topogids een tocht van 8 h 30 in één maal af te leggen. Ook staat vermeld dat het evenwel best in twee dagen kan worden gedaan... Omdat wij nu eenmaal plattelanders zijn verkiezen we de tweede optie. Een terecht keuze blijkt achteraf.

In I Pentì nemen we de in I Forci doodlopende asfaltweg. Nadien trekken we het maquis in. Net voorbij het dorp voorbij een beekje staan we al voor een raadsel: links of rechts wordt telkens in het oranje de richting Alesani aangegeven. We kiezen links voor het goede pad, al goed dat ik op voorhand op internet die tip had ontdekt...

We blijven geleidelijk stijgen en houden goed de richting Alesani in het oog. Op een splitsing loopt het al deftig verkeerd. De wegwijzer ligt plat tegen de grond en we gaan rechtdoor waar we een bocht van 90° naar rechts moeten nemen... Even verder op de Bocca (col) di Sambuchi slaat de twijfel toe en gaan we een uur aan een stuk zoeken om uiteindelijk terug op hetzelfde pad onze weg verder te zetten. We blijven het hoofdpad volgen, Alesani staat trouwens op een grote rots geveerd rechts naast het pad.

Voor ons tegen de bergwand kunnen we het pad zien lopen dat eindigt op de kapel van San Alesiu. Achter het gebroken raam rechts naast de inkom vinden we de sleutel van de poort. We zoeken water, maar vinden Picon... Van daaruit dalen we nog een half uurtje en komen uit in **Pied d'Alesani**. Maar vooraleer we hier arriveren ben ik al drie keer tegen de grond gegaan: alcohol op de nuchtere maag schijnt niet echt ideaal te zijn voor stappers. De voorziene vier uur worden er wel vijf... De gite bevindt zich in een oude gerenoveerde schuur. Eten kan vierhonderd meter verder in Bar / Restaurant San Petru (Menu de jour = € 18 p.p.).

Overnachting: André Matéi - Gehucht Pied d'Alesani - 20234 Val d'Alesani

Geen telefoonnummer gekend - Zonder reservatie bij aankomst iets regelen is geen probleem, zelfs niet in hoogseizoen.

30 bedden / Slapen in een tot dortoir omgebouwde schuur - € 15 enkel overnachting + simpel, doch proper sanitair.

Vlak nabij het restaurant zou zich nog een gite met 16 bedden bevinden: voor info 0033/632/95.39.30 of te bevragen in het restaurant zelf.

Dag 3

Ook op dag drie krijgen we weer de nodige problemen voorgeschoteld. We starten hogerop in het dorp en passeren voor de zoveelste keer een kastanjebos. Het is best leuk stappen: niet echt moeilijk en we passeren een paar gehuchtjes. Wat eigenlijk inhoudt dat we de D 217 telkens dwarsen.

Voorbij het gehuchtje **Funcaja** duiken we definitief het bos en het maquis in voor de volgende drie uren. Dan gaat het resoluut naar de Col de Mutari op 1172 meter. Hier loopt het grondig fout. Of beter gesteld: hier loopt iedereen fout. Er is ooit beslist om het pad hier naar rechts te laten lopen. Er staat nog geen bord en ook de oranje stippen zijn ver te zoeken. Dit pad blijft op hoogte zodat men schitterende vergezichten zou moeten hebben. Maar iedereen komt toch nog op het oude pad terecht. Bij gebrek aan onderhoud moeten we telkens naar de oude verfspatten zoeken. Grosso modo komt het erop neer om in een rechte lijn te dalen en ook die richting aan te houden bij het kastanjebos. En dan zeker niet doen zoals wij: rechts volgen richting beek, waar hier en daar ook nog oranje stippen te vinden zijn.

Gelukkig krijgt men na een tijd Pianellucio, een gehucht van Pianellu, in het vizier, zodat die richting kan gevolgd worden. Maar ondertussen is er al heel wat afgevloekt. Iedereen eindigt onherroepelijk in een weide vol met slijk bij een kudde verwilderde varkens. Eens daar terecht zien we de rustige

asfaltweg. Volgt nog een “technische” oversteek van de varkensdraad, met daarachter een diepe berm van 1,5 meter en we komen uit op een smal asfaltbaantje. We volgen rechts en goed een half uur later staan we in **Pianellu**. Bijna twee uur later dan voorzien...

Voor de gîte tegenover de kerk vinden we een bron. We zitten zonder drank en bij gebrek aan café wordt het dan maar fris water. Aangezien we nog niets vastgelegd hebben voor de overnachting, de openbare telefooncel alleen maar dient om gratis noodnummers op te roepen en de verantwoordelijk voor de gîte blijkbaar een paar dorpen verderop woont, krijgen we het gedaan om in het kleine gemeentehuis naast de kerk onze reservatie telefonisch te regelen. We krijgen zelfs de burgemeester te spreken, die inderdaad weet heeft van het probleem van de dag nabij de Col de Mutari. Hij belooft ons om nogmaals contact op te nemen met de mensen van het Parc Naturel Régional de la Corse in Ajaccio, om aan te dringen op een oplossing... maar ik vermoed dat zijn verzoek in dovemansoren zal terechtkomen.

Overnachting: Mme. Manenti - Gîte Pianellu - 20272 Pianellu

Tel. 0033/495/39.61.35

18 bedden / Slapen in gewone kamers in groot huis - Prijs in H.P. € 35 - Lunchpakket = € 6.

Mooie propere gîte met twee badkamers. Hartelijke ontvangst door een vriendelijke jonge vrouw.

Dag 4

Gelukkig zijn niet alle dagen zo ingewikkeld als de vorige. Om in Sermanu te geraken moeten we eerst naar het hoogste punt in Pianellu. Hier komen dus inderdaad de nieuwe oranje verfspatten voor die we gisteren hadden moeten vinden op de probleemcol. Blijkbaar ontbreekt daar enkel de richtingwijzer en is de afpijling al wel gebeurd. Daar stappen we via een asfaltbaantje naar een bospad.

We arriveren in een gans ander gebied. Diverse kleine deels verlaten dorpjes en gehuchten volgen mekaar op: **Castelluccio, Mazola, Alzi**... Ons pad zoekt de kleine paadjes op. We moeten wel goed opletten onderweg, maar het is al bij al makkelijk stappen. Voorbij Alzi wordt de asfaltbaan afgesneden via een bospad los door een ezelweide, we zouden het beter ezelbos noemen. Het enig paard tussen de ezels volgt ons trouw.

Wanneer we 's middag op het laagste punt van het dal bij een beekje ons neerzetten voor de picknick, duurt het geen minuut of het curieuze dier duikt op uit het niets. Richting Alando, in **Convent**, vinden we zelfs een cafeetje. In een parkje even verder spelen de ouderen ongestoord hun spelletje pétanque. Net voor **Alando** zoeken we een smal pad rechts, dwarsen twee beekjes om na een goed uur in de buurt van Sermano te passeren.

Het venijn zit vandaag in de staart. Het is verschrikkelijk heet en eens de omweg via een steile helling naar het dorp **Sermano** achter de rug, blijkt onze gîte zich nog twintig minuten verder hogerop te bevinden. Bij de aankomst boven volg ik mijn vrouw op meer dan honderd meter, mijn pijp is uit... Goed nieuws: de gîte ligt boven het restaurant en de deur is geopend, we kunnen dus al douchen en de nodige platte rust nemen.

Overnachting: Restaurant / Gîte d' Étape U San Fiurenu - 20212 Sermano

Tel. 0033/495/48.68.08

24 bedden / Drie slaapzaaltjes met stapelbedden - Prijs in H.P. € 35

U San Fiurenu is een gerenommeerd restaurant. Maar het meest indrukwekkende is wel buiten eten op het terras met een noord / zuid panoramisch zicht op de ganse bergketen van het eiland.

Dag 5

De meesten verkiezen om de volgende dag een beetje vals te spelen. Wie van aan de gite over het asfaltbaantje D 41 naar de kapel van San Martinu stapt blijft op hoogte, moet minder kilometers doen en wint een uur. Wij bijten door en nemen het gewone pad.

De splitsing die we nabij de Col de Bozio opmerken is de start van een variante op de Mare a Mare Norte, een aftakking die onder Corte onderdoor loopt en terug aansluit de voorlaatste dag in de buurt van Marignana. Wij echter volgen een paadje afgezoomd met braambessen, dwarsen de doodlopende D 241 en klimmen naar het mooie authentieke dorp **Castellare**. We worden begroet door een lokale inwoner: een ezel... Van daar moeten we nog verder voor een 300 m. hoge klim naar San Martinu op 904 m. We hebben er geen spijt van, het was de moeite.

Voorbij de kapel van San Martinu dwarsen we een paar keer het baantje en komen dan uit vlak voor de D 41, nabij een beek waar het kastanjabos is gekapt. We zoeken naast de beek terug de gekende oranje bollen op en begeven ons via de gehuchten **Pedivaldo** en **Poggiolu** naar **Santa Lucia**, waar we onze middagpauze nemen bij de lokale bron. Het is nog drie uur en overwegend in dalende lijn tot in Corte. Het vervelende voor vandaag is dat **Corte** al twee uur op voorhand zichtbaar is maar dat we geen stap dichters schijnen te komen op het smalle open pad. Het is heet en schaduw vinden we nauwelijks. We denken er bijna te zijn en gaan de spoorweg onderdoor. Dan nog door de bedding van een beek, een draad over, weerom door een stuk maquis... tot we dan toch ineens een paar honderd meter van de stad arriveren.

We zijn ongeveer halweg op de Mare a Mare Norte. We vieren dat uitbundig zoals op voorhand afgesproken in het eerste café dat we passeren met een paar lekkere Pietra's, het lokale bier op basis van kastanjes. Dat gebeurt in Café / Snacks Orient nabij de verkeerslichten aan het begin van de stijgende Avenue Jean Nicoli. Vermits het hier blijkbaar goedkoop is (Steak + frites € 5 / Entrecote + frites € 7,50) en ook heel lekker naar we achteraf vernemen, proberen we om 's avonds hier te gaan eten. Doch na 19 uur sluit de zaak onherroepelijk. Met restaurant Bip's in het centrum op een groot openluchtterras op de Cours Paoli, zijn we zeker niet slechter af. Voor € 10 kunnen we elk een dagschotel kiezen, een fles lokale rosé komt op € 5 en de fles met gratis digestief(jes) wordt zowaar mee op de tafel gezet...

Overnachting: Hotel de la Poste - Place Duc de Padoue 2 - 20250 Corte

0033/495/46.01.37

Familiehotel met 11 kamers van 2 tot 4 bedden - Prijs € 48 zonder ontbijt, dit kan genomen worden in eender welke café/bar in de buurt (richtprijs € 6), een 3e persoon op de kamer komt maar op € 5 meer.

Er is tevens de Gite U Tavignanu in Corte met 20 bedden - 0033/495/46.16.85 / Weinig lovend over gehoord, in de zomer krioelde het er o.a. van de muggen.

Dag 6

Op dag zes wordt een rustdag ingelast.

Dag 7

Vanuit Corte naar de berghut A Sega wordt behoorlijk vroeg vertrokken. We starten 250 meter ten noorden van de citadel op het einde van de Rue Saint Joseph, waar de parking overgaat in een muilezelpad. Er staat een groot infobord, verkeerd lopen is echt onmogelijk. Om de eerste hitte te ontwijken zijn we al om half acht onderweg.

Het gaat vandaag van 420 naar 1190 meter, nooit echt heel steil maar meer dan vijf uur bergop kruipt wel in de benen. We stappen in de diep uitgesneden vallei van de bergbeek Tavignanu. Eerst langs kale berghellingen en vervolgens voert het makkelijk te volgen pad ons door het maquis. De beek loopt beneden links in de diepte. Ongeveer halweg dwarsen we de vallei via een recente brug. Daar dit de eerste plek is met heel wat ruimte en men tot bij de beek kan geraken is het hier behoorlijk druk. Blijkbaar neemt iedereen de tijd voor een rustpauze en ook voor een natje en een droogje. Van hieruit is het continu stappen door dennenbos, soms behoorlijk steil. Het pad verwijderd zich stilaan van de Tavignanu en zoekt een paar zijdalen op (Bruscu en Castagnolu). Eens het stijgen ophoudt, het pad licht begaanbaar wordt en de beek terug rechts van ons opdaagt is de moderne berghut **A Sega** nabij. Iedereen kan hier eten er is zelfs een goedkope camping.

De “die hards” nemen hier een langere rustpauze en stappen dan nog vier uur door tot in Calacuccia, maar voor ons zal dat morgen moeten gebeuren. Wij nemen een lange namiddag vrijaf en genieten van de zon en een goed boek nabij de ijskoude zwempoelen.

Overnachting: Refuge A Sega / Mr. Biancardini (met campingmogelijkheid) - 20250 Corte

0033/495/46.07.90 of 0033/610/71.77.36

24 bedden in slaapzaaltjes met stapelbedden - Prijs € 36 in H.P., heel lekker en veel eten 's avonds en echt het strikte minimum 's ochtends. Ook nog andere goedkopere/simpelere formules mogelijk. Camping = € 4 p.p. inclusief gebruik keuken en koude douche. De uitbater is niet echt vriendelijk, maar zijn kookkunsten zijn meer dan behoorlijk.

Dag 8

Naar Albertacce: dat betekent eerst 1 h 30 behoorlijk stijgen door een dennen- en kastanjabos om 400 meter hoger te arriveren op Bocca de Arinella op 1592 meter, het hoogste punt van de tocht. Iets ervoor boven de bomengrens verblijft nog een schaapherder in zijn hut.

Vervolgens wordt weer 2 h 30 gedaald over stenige paden tot in **Calacuccia**. Dit dorp en het aanpalend meer met dezelfde naam zien we al uren op voorhand voor ons liggen. Velen vinden dit een vervelende tocht, gewoon omdat het doel zo lang onbereikbaar blijft. Eens beneden volgen we de asfaltweg over de stuwdam en arriveren we in het lintdorp. Er bevinden zich een restaurant / pizzeria, enkele cafés en een winkel, die zelfs op zondag tot in de vroege namiddag open is.

Tot aan het einddoel is het nog een goed uur. Het is wel eventjes zoeken, alvorens we links naast de baan voorbij Calacuccia terug ons pad vinden. Het wandelpad gaat in feite niet door het dorp maar rechts van de baan erboven. We passeren op een paadje links naast de lokale camping en via een rustige asfaltbaan belanden we dan in **Sidossi**, in feite een gehuchtje met een restaurant. Even daar voorbij moeten we rechts nog enkele stenige oude paadjes opzoeken tot in **Albertacce**.

In de gite aan de andere kant van het dorp komen we als eersten toe, behoorlijk vroeg zelfs. Omdat in A Sega gisteren nooit GSM-ontvangst was proberen we de rest van de namiddag de uitbaters te bereiken. Zonder succes evenwel. Wij krijgen tenslotte rond 17.30 uur ter plaatse van Mme. Albertini te horen dat we kunnen blijven. In deze gite doen we een behoorlijk nare ervaring op: onze bedden en ook wijzelf worden geteisterd door bedwantsen: akelige kleine kevers / bloedzuigers, die pas opduiken bij het doven van het licht. We hebben de verantwoordelijke laten komen, die onmiddellijk

Gilbert Bastiaensen

iedereen een ander bed heeft gegeven en daarna een volledige spuitbus Baygon heeft leeg gespoten, nadat alle bedden waren afgetrokken. Gelukkig staan in de keuken nog twee noodbedden klaar zonder nare beestjes.

Overnachten: Gite de Albertacce / Mr. José Albertini - 20224 Albertacce

0033/495/48.05.60

20 bedden verdeeld over 3 zaaltjes en 2 bedden in de keuken - Prijs € 34 H.P. / Eten gebeurt 250 m. verder in een lokaal restaurant.

Eens men met bedwantsen zit, zijn die behoorlijk slecht te verwijderen, deze gite is dus wat mij betreft absoluut te mijden. Een oplossing zou kunnen zijn een korte dagtocht van vier uur maken tot in Calacuccia en daar overnachten. Twee opties: het klooster Saint Francis du Niolu - 0033/495/48.00.11 - Prijs vanaf € 13 in de slaapzaal en Mr. Mordiconi - 0033/495/48.00.04 - Kleine chalets - Vanaf € 15 p.p. . Een paar uur langer stappen de dag nadien naar Bocca de Verghju is niet echt onoverkoombaar.

Dag 9

Vandaag moeten we naar Bocca di Verghju, waar ook de GR 20 passeert. Wij zijn als eersten weg, het schemert buiten nog. Wij verlaten het dorp via een trimparcours en dwarsen de Viru-beek met vlak ernaast een oude gerestaureerde molen. Dit zou een unieke plek kunnen zijn om de tent te zetten. Mogelijk dus nog een bijkomende optie voor mensen die een tent mee hebben...

Er volgt nu een steil stuk bergop. Eens op hoogte zitten we een tijd gerust: we volgen een smal min of meer gelijklopend pad door een brede beboste vallei, waar linksonder de baan loopt richting Verghju. Wanneer we in een dennenbos komen niet echt ver van de col loopt het fout, een pijl is blijkbaar verdwenen. Hierdoor komen we in een ontzettend mooie bergwereld terecht met steile ruwe flanken met zigzagpaden en een smal en wild beekje. In geen jaren heb ik nog zoiets moois gezien. Geen herdershutten noch legerkazerne te zien, zoals vermeld in de topogids. Maar in de plaats wel de rauwe ruige natuur. Er is ook geen reden om te panikeren hoewel het pad nu in oranje / roze wordt afgepijld, staat onderweg duidelijk onze eindbestemming Bocca di Verghju vermeld.

We vervoegen de GR 20 nabij een metalen brug over een bergbeek. Een beetje later voorbij een "winkeltje" in een houten barak volgt opnieuw de scheiding van beide paden. Hier zijn bij een herder melkproducten en drankjes te koop. We kiezen voor lokale rode wijn, die slechts € 2 kost, en krijgen een plasticen beker van 25 cl. aangeboden. Dat is even behoorlijk "slikken"...

Wij vervolgen nog een half uur tot nabij het Christus Koning standbeeld op de col van **Verghju** en zweten ons te pletter. Via de baan naar links dalen we af naar onze gite, waar tot grote verbazing de GR 20 in één ruk naartoe gaat. Stom... dat we dat niet eerder wisten.

Een gouden raad dus: simpel de G.R. 20 volgen tot aan de gite /hotel / restaurant / winkel en de volgende dag terug naar boven langs de baan tot aan het grote Christusstandbeeld boven op de col. 's Ochtends is er bovendien zo goed als geen verkeer.

Overnachten: Hotel / Gite / Restaurant / Café / Winkeltje Castello di Verghju - 20224 Albertacce

0033/495/48.00.01

Mega groot gebouw, dat in de winter dienst doet als ski-station - Prijs € 40 in H.P. / Eten in groot restaurant, type legerrefter. Eén menu zonder meer voor iedereen, voor grote eters is er mogelijk een probleem, want de basisportie is nogal miniem...! De volgende ochtend is het zo nodig nog erger.

Dag 10

Terug naar boven via dezelfde asfaltbaan en op de col achter het standbeeld vinden we een verdomd stenig en dalend pad naar **Evisa**. Omdat stappen met al die losse stenen niet echt goed vordert, zijn we drie kwartier langer onderweg. Het is best een aangename en mooi bostraject, maar door de losliggende keien behoorlijk stresserend. We moeten onderweg zowaar onze eerste hangkabelbruggen over.

Tot in het dorp zit men continu in bosgebied, met op het laatst een lokaal thematisch wandelpad in het teken van de kastanjecultuur. Het voert langs oude ommuurde landbouwpercelen. Evisa blijkt behoorlijk toeristisch te zijn, ideaal om nog een echt terrasje te doen en om even te gaan winkelen. In de vroege namiddag stappen we op voor de laatste 1 h 30 tot Marignana.

In Evisa dalen we af via kleine dorpswegeltjes, passeren de lokale gite en verlaten dan de asfaltweg naar een beekdal. Onderweg moeten we langs U Tassu, een verlaten gehucht van enkele huizen met bijhorende kerk. De natuur neemt terug wat de mens heeft veroverd. Best leuk om te bekijken zijn de horden verwilderde varkens die ter plaatse rondlopen en zich geen bal aantrekken van de toeristen. Waag het zeker niet om hier iets te eten, je wordt anders gewoon overrompeld.

Vanaf hier loopt ons pad tot in Cargèse samen met de Mare e Monti Norte. In **Marignana** zit de gite vol met een buslading Spanjaarden, het wordt dan maar slapen in de tent.

Overnachten: Gite de Paul Ceccaldi (= ex bokser) - 20141 Marignana

0033/495/26.21.21

28 bedden in gite + staanplaats voor een tiental tenten op een hoger gelegen weinig onderhouden terrasje - Prijs tent voor 2 pers. € 8, incl. gebruik primitieve douches + WC - Simpel avondmaal € 10.

Dag 11

We staan voor onze zwaarste stapdag: 6 h 30 onderweg. We lopen eerst door de smalle dorpsstraten van Marignana. Na het obligate kastanjabos nabij een grasloos voetbalterrein duiken we voor zes uur het struikgewas in. Ook hier krioelt het van de wilde varkens... Ondertussen heeft de variëte van het pad de hoofdroute weer vervoegd. In het begin oogt het allemaal wel mooi, maar de tocht geeft niks afwisseling. Eens op het hoogste punt Bocca Acquaviva op 1102 meter begint het toch deftig te vervelen. In het begin waren de paden bezaaid met stenen, maar dat betert. Het grote nadeel nu is dat we op bergflanken zitten met een dichte begroeiing. We vorderen wel goed, doch we zien niets. Het is net alsof we door een tunnel stappen. Nu we toch op afwisseling hadden gehoopt, hadden we dit zeker niet in gedachten. Eens we een fel stijgend pad op moeten door een bos ben ik tevreden want het einde is nabij. Na 7 h 30, rustpauzes inbegrepen, bereiken we de gite **E Case**.

Ook in deze gite vinden we van die nare bedwantsen...

Overnachten: Gite E Case Revinda – 20130 Revinda / Cargèse

0033/495/26.44.33 of fax 0033/495/26.49.54

34 bedden in gite + staanplaats voor een tiental tenten ernaast. - Prijs in gite € 35 in H.P., met de tent € 3 per tent en € 3 per pers. De gite is een vroegere herderswoning, heel simpel en heel compact met boven drie slaapzaaltjes. De uitbater, die meer dan twintig kilometer uit de buurt woont, komt tegen de avond aangeracet met zijn quad, vooraan beladen met eten en drank.. Het avondmaal wordt buiten geserveerd, uniek zicht op de bergen en de zee. Aan het ontbijt wordt extra aandacht besteed, er ligt zelfs een grote cake op tafel.

Om het einddoel Cargèse te bereiken volgt nog een lange afdaling van goed drie uur. Eerst over een behoorlijk pad, vervolgens steil en stenig dalen en na een tweetal uren over een zandbaantje tot in **Lozi**. Volgt verder nog een nagerechtje bergop, maar dan ligt de eindstreep voor onze voeten.

Na twaalf dagen onderweg resten ons in **Cargèse** nog twee dagen om de toerist uit te hangen.

Overnachten: Hotel Le Continental - Route de Piana - 20130 Cargèse

0033/495/26.42.24 - www.continentalhotel.free.fr

Gezellig familiehotelletje met een acht kamers. Prijzen: Achterkant € 50 voor 2 pers. - Voorkant met terras en zicht op zee € 65 voor 2 pers. - Ontbijt = € 6,80 per pers. Ook lekkere en betaalbare dagschotels en all-in menu's te verkrijgen. H.P. voor 2 pers. komt per dag op € 112.

Route de Piana is de hoofdbaan die dwars door het dorp loopt. Op deze baan zijn nog twee andere goedkope hotels:

- Hotel de France met 12 kamers - 0033/495/26.41.07 of 's winters op 0033/495/26.44.53 - € 45 voor 2 pers. - www.infocorse/defrance
- Le Cyrnos met 9 kamers - 0033/495/26.49.47 of 0033/608/42.03.17 - Vanaf € 55 voor 2 pers. + ontbijt 6 € p.p.

Leshautsdetorraccia@wanadoo.fr / www.torraccia.com

De opgegeven prijzen voor Cargèse zijn voor het hoogseizoen, in voor- en naseizoen gaat de prijs nog behoorlijk zakken.

4 - Terug naar Ajaccio

Alle dagen rijdt er om 9.15 uur en 15.15 uur een autobus van Cargèse naar Ajaccio. De bus van 9.15 uur zat propvol, maar vlak erachter kwam er een tweede lege bus aangereden. Wij in de namiddag tegen het voorziene uur naar de bushalte. Weer een tjokvolle bus, maar deze keer zonder tweede bus erachter. Wij kregen van de chauffeur de raad om ons plan te trekken... «... vous pouvez prendre la prochaine autobus ou peut-être un taxi...». En daar sta je dan, met één zekerheid: 's avonds vertrekt je vliegtuig!

Autostop dan maar. Goed 60 kilometer is het tot in Ajaccio. We zetten ons iets voorbij het rond punt in het dorp, pal in de schaduw op een vrij breed stuk weg, zodat de wagens makkelijk opzij zouden kunnen zonder anderen te hinderen. Het is wel wat langer wachten eer we mee kunnen. Misschien omdat het zondag is... We hebben twee auto's nodig om er te geraken. Maar binnen de twee uur staan we wel in Ajaccio-stad. Al bij al toch maar een nare ervaring. Er rijden dan al zo goed als geen bussen... en dan maak je zoiets mee.

We hebben ons laten afzetten aan de haven in Ajaccio-stad, kwestie van ter plaatse nog een beetje te kunnen eten. Daar waar de ferryboten arriveren vertrekt naast het havengebouw ook praktisch elk uur autobus nr. 8 naar het vliegveld: kostprijs € 4,50 p.p. Zolang er vliegtuigen vertrekken gaat er een bus, dit tussen 6.04 u en 19.25 u. Voor vliegtuigen die arriveren staat er steeds een bus aan de uitgang, ongeacht het uur.

5 - Route

De hoofdroute van de Mare a Mare Norte werd gelopen in 12 dagen, inclusief een rustdag in Corte. Op papier is men bijna 54 uren onderweg, maar reken gerust op minstens 60 uren. Om diverse redenen moet men al eens zoeken en rijst er hier en daar al eens twijfel. Zeker het weinig belopen eerste deel van Moriani naar Corte geeft problemen. Niet alleen de wandelroute is voorzien van oranje stippen, maar ook de lokale afsplitsingen...! Wel staan er her en der nog bijkomend wegwijzers, maar soms liggen die plat tussen de varens! Eens voorbij Corte is alles beter te volgen. Er bestaat ook een variante, waarbij men voorbij Sermano afsplitst, Corte onderdoor loopt en terug aansluit voorbij Marignana. Deze route is weinig belopen en duurt één dag langer. Wel is er op deze route praktisch in elk dorp waar je door moet aan bevoorrading te geraken.

Wij stapten in augustus. Voor het eerste stuk tot in Corte waren wij op stap met één koppel uit Corsica. Eens voorbij Corte was het iets drukker, maar nog best te pruimen. Vele mensen starten vanuit Corte en doen enkel het laatste traject. De vermoedelijke reden is de betere bewegwijzering en ook het feit dat de bergen hier hoger zijn.

Overzicht

- Dag 1 : Moriani > I Penti = 3.30 u;
- Dag 2 : I Penti > Pied d'Alesani = 4.00 u ++;
- Dag 3 : Pied d'Alesani > Pianellu = 4.30 ++;
- Dag 4 : Pianellu > Sermano = 4 .50 u ++;
- Dag 5 : Sermano > Corte = 5.00 u;
- Dag 6 : Rustdag
- Dag 7 : Corte > Refuge A Sega = 5.30 u;
- Dag 8 : Refuge A Sega > Albertacce = 5.10 u;
- Dag 9 : Albertacce > Castel di Verghju = 4.40 u ++;
- Dag 10 : Castel di Verghju > Marignana = 5.10 u ++;
- Dag 11 : Marignana > E Case (Revinda) = 6.30 u;
- Dag 12 : E Case (Revinda) > Ajaccio = 5 u.

De vermelde tijdsduur is diegene die vermeld staat in de topogids. De tekens ++ duiden op het feit dat ik meer tijd heb nodig gehad om het einddoel van de dagetappe te kunnen bereiken. Dit om diverse redenen, telkens vermeld in de tekst. Voor de werkelijke tijd dat men onderweg is dient men uiteraard nog de rusttijden toe te voegen.

Wandelen betekent voor mij de natuur opzoeken. Tussendoor als er cultuur ter sprake kan komen ben ik daar uiteraard niet vies van. Hoewel dat men op deze tocht niet echt veel cultuur moet verwachten. Corte is een oude stad waarin wel het één en het ander te bezoeken is: oude huizen van lokale beroemdheden (o.a. van de neef van Napoleon Bonaparte), een 15e eeuwse kerk, het museum van Corsica, de citadel boven de stad, de belvédère (lokale uitzichttoren) en het 19e eeuwse stadhuis. Ook Cargèse telt een mooi oud dorpsgedeelte met nauwe straatjes, twee kerken (een katholieke en een Grieks-orthodoxe) en een kleine rustige jachthaven. En voor de zonneklopers: ja, er is een rustig zandstrand (Plage du Pero) op een kleine twee kilometer van het dorp...

6 - Transport

JetairFly had in de zomer van 2008 de beste last-minute prijs. Er waren vluchten naar Bastia en Ajaccio. Wij vlogen op Ajaccio met SN-Brussels Airlines en betaalden bij een last minute slechts 164 € p.p. Hier was zelfs nog een lichte maaltijd aan boord bij inbegrepen, een zeldzaamheid heden ten dage. Internet kan mogelijk de oplossing geven: www.jetairfly.com .

Wie niet ver van het Franse Lille woont kan ook overwegen om van daaruit te vertrekken, zij het dan wel dat er een overstap mee gemoeid is in Nice of Marseille, info www.airfrance.be .

Voor zover als nodig moet ook vermeld worden dat er via trein en boot (vanuit zowel Frankrijk als Italië) een mogelijkheid bestaat om in Corsica te geraken. Twee nadelen: men is veel langer onderweg en de kostprijs ligt hoger...

In Ajaccio aan de westkust rijden vier treinen per dag naar Bastia: een unieke ervaring door een streep natuur die zijn evenknie amper kent. De laatste trein vertrek reeds om 16 h 55. Afstappen in Casamozza na 3 h 40 en dan best per autostop naar Moriani (goed 20 km.). De vertrekuren kunnen al wel eens wijzigen, best even checken op www.corsicabus.org , deze site geeft zowel de uurtabellen van de treinen als van de autobussen.

Het treinverkeer in Corsica situeert zich volledig in het noorden, boven de as Ajaccio > Bastia. Voor de verplaatsingen in het zuiden is men volledig overgeleverd op de autobussen, die gedurende de weekdays vrij frequent rijden. In het weekend zit men wel degelijk met een probleem. Alleen op de hoofdassen is er sporadisch busverkeer. Op de binnenwegen kan je het dan wel vergeten. Dat is ook de reden dat autostop meestal best lukt, de lokale bevolking is overwegend wel behulpzaam.

7 - Samenvatting logies en aankopen onderweg

Wij sliepen zoveel mogelijk in gîtes d'étape: reken op € 30 à 40 per nacht in half pension. Het lijkt niet echt goedkoop, maar het is een logische en eerlijke prijs. Vele uitbaters werken met lokale producten, die de dag zelf moeten worden aangekocht en wonen niet ter plaatse, wat de prijs opdrijft. Het is aanbevolen om op voorhand te reserveren en te laten weten wat je nodig hebt. Het is enkel een kwestie van organisatie. Soms wordt er ook al op voorhand gekookt uit praktische overwegingen. Wil je slapen in de gite of indien mogelijk nabij de gite in je tent? Wil je een avondmaal en/of een ontbijt? Is het nodig dat er een lunchpakket wordt voorzien (richtprijs € 6, maar in Refuge A Sega durft men € 12 aanrekenen...) voor de volgende dag? Dit alles is in feite belangrijk gedurende de ganse tocht. Er zijn gîtes in I Pentì (Moriani), Pied d'Alesani, Pianellu, Sermano, Corte, A Sega, Calacuccia, Albertacce, Castel di Verghju, Evisa, Marignana en E Case. In Corte en Cargèse hebben we een betaalbaar hotelletje opgezocht.

Winkels ga je dus niet vinden gedurende de eerste vijf dagen. Eventuele aankopen voor de eerste week moeten gedaan worden in Ajaccio, Casamozza (o.a. in de shop van het benzinstation) en Moriani. In Corte zijn er winkels en bakkers genoeg. Onderweg richting Cargèse kan je terecht in Calacuccia, Albertacce (winkel met lokale producten + brood in het lokale en goedkoopste café van het eiland), Castel di Verghju (heel duur in de gite / hotel), Evisa en Marignana (in de gite).

Corsica staat bekend voor zijn regionale producten. Vermits er in het woeste binnenland heel wat everzwijnen, verwilderde varkens en bastaardversies (de zogenaamde razzoni) van beide soorten rondlopen, is het niet meer dan normaal dat het lokale varkensvlees in alle mogelijke bereidingen terug te vinden is. Worsten en patés zijn daarvan het meest gekende.

Te pas en te onpas dwarst men kastanjabossen, waarvan de vruchten worden gemalen en waarvan het kastanjemeel wordt aangewend bij de aanmaak van koekjes, patisserie en nagerechten. Een extreme uitschieter is het bier Pietra (van het Engelse ale-type), waar ook kastanjemeel voor wordt gebruikt. Nog andere lokale bieren zijn Colomba (witbier) en Serena (pils). Bovendien heb je nog lokale artisanale bieren, die zo goed als onvindbaar zijn en die op café dikwijls even duur zijn dan champagne. Ik betaalde in de lokale gite in Marignana bijvoorbeeld € 9,50 voor een flesje van 0,5 liter. Decadentie ten top gedreven... Dit laatste geldt dan weer niet voor de lokale wijnen, die alles in acht genomen lekker en betaalbaar zijn.

Geld haal je uit de muur in Ajaccio, Moriani, Corte, Evisa en Cargèse.

8 - Topogids + kaarten

Wij werkten met de topogids **Corse - Entre Mer et Montagne**, kostprijs € 14,30. Deze gids beschrijft de zes langeafstandsroutes in Corsica (GR 20, de drie Mare a Mare routes en de twee Mare e Monti routes). Helemaal niet te vergelijken met onze Belgische gidsen. Alle vijf tochten staan in dit ene boek beschreven, wat resulteert in een summiere beschrijving. De kaartjes op schaal 1/50.000 zijn behoorlijk en de wandelroute is met een dikke rode lijn ingetekend. Ook wordt er de nodige aandacht besteed aan het Regionaal Park en de lokale gebruiken en cultuur, zodat men een klein beetje op de hoogte is van het reilen en zeilen in de streek. Wie met de kaart wil werken gebruikt de IGN-kaarten op schaal 1/25.000: 4150 OT - 4151 OT - 4250 OT - 4253 OT & ET.

Waar ik met mijn topogids tussendoor al eens problemen had, liepen ook de mensen met de kaart verkeerd. De fout lag dus niet bij mezelf, maar meestal bij tekort of een teveel aan oranje stippen.

9 - Info adressen

Diverse mailadressen voor verdere info vind je al terug in de tekst. Mogelijk is het interessant om ook volgende sites nog even te vermelden. Wie doorklikt komt nog op diverse andere links terecht. Je kan beter te veel info vergaren dan te weinig...

- www.hurktoilet.nl/corsica.php = algemene site over Corsica met verwijzing naar diverse andere sites;
- www.erikopreis.nl/corsica = wandelaar Erik Geurts geeft info over vier wandelingen op Corsica;
- www.corsica.forhikers.com = alle beschrijvingen in diverse talen van diverse langeafstandsroutes + mooie fotoreeksen;
- www.hoogtelijnen.nl/gids.php?artikel=wa100corsica.htm = Nederlandse site met o.a. een verslag en mooie foto's van de Mare a Mare Norte;
- www.parc-naturel-corse.com = Lokale site in het Frans met voorstelling van het natuurpark;
- www.hebergement-corse.com = Alle mogelijke info over Corsica;
- www.a-montagnola.com = o.a. diverse wandelinfo;
- <http://art.simon.tripod.com/MareAMareNord/> = Drie Amerikanen stappen op de Mare a Mare Norte...of hoe het eigenlijk niet moet...;
- www.wegwijzer.be = wanneer je Corsica en wandelen ingeeft bij de reisverslagen kan je ook nog enkele praktische tips ophalen;
- www.camping-prunelli.com/camping_prunelli.htm = voor wie in de buurt van het vliegveld of op de goedkoopste manier wil overnachten.